

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felélős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Tanulságok.

Stockerau, aug. 29.

Nem kell nagyon messzire menni s kétszer sem tejárni a világot, hogy meglassuk hátramaradottságunkat. Elég, ha az ember kiteszi a lábát Makó határából, elég, ha egy kis összehasonlítást tesz más városok állapotával, már látni fogja, hogy bizony szomorúan hátravagyunk. Hát, ha még elhagyjuk az ország határát s akkor próbálunk összehasonlításokat tenni az ottani s az itthoni viszonyok közt! Akkor meg pláne lesújtóan szomorú látvány tárul elénk.

Néhány nap óta egy felső ausztriai városkában vagyok. A város maga alig város, inkább falunak volna nevezhető a mi mértékeink szerint. Alig nagyobb, mint Apátfalva. De csak területre. Mert berendezkedése közlekedési, kereskedelmi, ipari s közegészségügyi viszonyai határozottan városi jellegűeknek adnak e kis helyiségnek. Még pedig modern városi jellegű, a mi mindenesetre nagyon is figyelemre méltó körülmény.

A városka utcái természetesen egytől-egyig kövezve vannak. A hol pedig nincs kövezve, ott kavics burkolat borítja az uttestet. Ebben a kis városban soha sincs sár. Itt eshet az eső, amint hogy esik is most is majdnem minden áldott nap s a szekerek még sem futnak kátyuba. Ha az ember elgondolja, hogy ezzel szemben otthon alig van kövezett utunk, dacára a legutóbbi nagymérvű kövezésnek lehetetlen észre nem venni, hogy bizony nálunk igen kevésbe veszik a lakosok érdekeit. Sőt annyira nem veszik komolyan a lakosság jogos érdekeit, hogy még a kövezet árának nagy részét is az érdekeltek lakosságról nyuzzák le. Persze az így ki kövezett utakról továbbra csak az gondoskodik, a ki a mezők liliomait felruhazza s a ki az égi madarakra gondol. A város által kikövezett uttesteket a kikövezés óta még soha és senki nem nézett utána, vajjon nem kellene-e rajta valamit reparálni? Pedig a tisztogatás is, a javítás is ráférne. A hidak rosszak, beszakadozottak. Nem kisebb személységnek, mint magának a trónörökösnek kellett jönni s hadgyakorlatot kellett tartani, hogy ennek kényszerítő hatása alatt az elhanyagolt hidakat kijavítsák. S hogy milyen elhanyagolt állapotban voltak, az mutatja leginkább, hogy bi-

zony ezrekért vállalta el egy beton-építő a kijavítást.

Ebben a kis osztrák fészekben gondozzák az utcákat és utakat. Állandó utmesterek tisztogatják, javítgatják s száraz időben pedig öntöző kocsik öntözik az utcákat. S ehhez képest nem komikus látvány-e az, a mikor Makó főterén a polgármester lakásától a Borotvásnó házáig naponta egyszer végig koczog két ló egy vörös hordó vizzel, a melyből egy kis víz is csorog s ezzel egész napra el van intézve a locsolás. Bizony komikus, de a mellett elszomorító is. S még ezért is haragszik a polgármester s azt mondja, hogy a főkapitány egész nap csak a főteret suvikszolja. Szépen van kisuvikszolva, az igaz!

A városka, a melyről állandóan szólok, esatornázva van, noha vízvezeték nincsen. Szóval — a mint látható — esatornázás vízvezeték nélkül is elképzelhető s meg is valósítható. Nálunk folyton azon nyargalnak a nyargalászók, hogy esatornázás vízvezeték nélkül abszurdum. Talán megfordítva igaz a tétel, de így nem. Hogy mennyire szükség lenne rendes vízvezetésről gondoskodni, azt csak eszések alkalmával látjuk, a mikor a főtéren, a főbb utvonalakon, de különösen a boldogult emlékü Kalosy főmérnök által készített gödrökben egész tengerek képződnek, a melyek nem tudván elfolyni, állanak, poshadnak, s épen nem javítják amugy is gyengén szervezett és ápolat közegészségügyi viszonyainkat. Nem is szólva arról, hogy sok helyen a közlekedés is fennakad miattuk.

Magánosoknak s társaságoknak már annyi ártézi kutra van Makón engedélyük, hogy ma holnap magánosok elkészítik a vízvezetékét, azonban esatornázásra még nem kértek engedélyt. Pedig valakinek csak kell arról is gondoskodni, hogy a felesleges ártézi víz valahol levezetést nyerjen. Vagy bizzuk ezt is a liliomok gondviselőjére s a Nagy-érre?

A világítás itt gázzal történik. Nem dolgoznak ugyan világítási naptár szerint, de a várost tisztességesen, szinte nagyvárosi módon ki-világítják. Sűrűn vannak a lámpák felállítva s azok égnek is. Nálunk majdnem kilométernyi távolságban van egy-egy disztelen, ormótlan fenyőszál s a lámpák hol égnek, hol nem. Nem beszélve arról, hogy a gázlámpák már külsőre is szebbek, tetszetősebbek, mint a mi hórihorgos oszlopaink; nem beszélve arról

sem, hogy az Auer égős gázlámpa határozottan jobban használható közvilágításra, mint a mi igen drága villanyunk, — csupán egyetlen egy fontos előnyét a gázvilágításnak akarom a villannyal szemben feltüntetni. S ez az, hogy a gázgyár az egész várost ellátja télire való tüzelővel, koksszal. Mi drágán veszük a rossz kokszot, pedig ha gázgyárunk lenne, ezt is olcsóbban kapnók. Most a szenet a villanytársaságnak is, a gázgyárnak is így is, ugysis hozatni kell, de gázgyár esetén megspórolnánk a koksz szállítási költségeit.

Szinte természetes, hogy ebben a kis városban katonaság is van. És pedig egy ezred a lovasságból s két zászlóalj honvédség. Persze itt sem igen huzódozik a város az áldozatoktól. A katonaság rossznak találta a kaszárnyát, mert régi, egészségtelen volt. Építet a város újat, szépét, modernet. Nálunk csak kéri a katonaságot, de ellenértékül nem igen ajánlgatnak semmit. Még kaszárnyát, még gyakorlóteret sem. Hiszen kap is Makó katonaságot, csak győzze kívánni!

Sok minden van még itt, a mit érdemes lenne szóval tenni. Így mentőrség, első segélynyújtására berendezett és felszerelt helyiségek lehetőleg középületben elhelyezve. Igen szép kórház megfelelő személyzettel. S rend mindenütt. Mielőtt befejezném e sorokat, arra a rendre szeretném felhívni az illetékesek figyelmét, a mi a vasuti állomáson van. Először is a külső peronra, a sínek mellé nem szabad senkinek sem kimenni. El van zárva minden kijáró, pedig igen élénk a vasuti forgalom. Csak Bécs felől naponta 32 személyvonat érkezik, s ugyanannyi vissza. A közönség csak a várótermekben tartózkodhatik, vagy a zárt peronra. A nyílt peronra csak akkor lehet kimenni, ha a vonat beérkezett s akkor is csak a vasuti jegy vagy peronjegy felmutatása mellett. Ilyen szigorú ellenőrzés kellene nálunk is minden vasuti állomáson, akkor majd kevesebb apátfalvi lányt lökne fel egy-egy tolató tehervonat. Most utóvégre is a vasuti állomás nem szórakozóhely, legalább a szórakozás helye nem a sínek mentén van. Sok balesetnek és sok aggodásnak lehetne elejét venni, ha a publikumot egy kissé távolabb tartanák a veszedelmes vonatoktól.

**

Átlátszó intrikák.

Beszélgetés egy vezető politikussal.

A munkapárt új taktikához folyamodott. A nyílt erőszak fegyvereit nem tartja elég célravezetőnek s ezért ahhoz a régi, sokszor kipróbált fegyverhez nyúlt: az ellenséges tábor harcosai között az ellenségeskedés magvát igyekszik elhinteni. Azt hirdeti *Batthyány* Tivadar grófról, hogy galántai beszédéből szándékosan törölte azt a passzust, amely a *Luács*-csal való szóba állásról szól. Egyik lap munkatársa ma beszélgetést folytatott a függetlenségi párt egyik vezető tagjával, aki a következőket mondotta:

— A munkapárt legújabb taktikája, amelyvel éket akar venni az ellenzéki pártok közé, sokkal átlátszóbb, sem-hogy annak bárki is felüljön. Akármít innak a kormánykört sugalmazott lapjai, bárhogyan szeretnének is kö-zöttünk egyenlenséget támasztani, mi eltartóztatás nélkül megyünk ki-tűzött célnak felé.

— Az ehhez hasonló csipkedések-hez hozzá vagyunk szokva és nem érint bennünket. Ami ezt a kérdést illeti, hogy mi a bécsi körökkel titokban keressük az összeköttetést, erre nézve kijelenthetjük, hogy ez a bir közönséges rágalom. A pártok meg-egyeztek, hogy mindenkivel csak együttesen tárgyalnak s ettől a meg-állapodástól nem is térünk el.

— Amit pedig bizonyos körök nem akartak megtalálni gróf *Batthyány* galántai beszédében, majd megtalál-hatják *Justh Gyula* legközelebbi hód-mezővásárhelyi felszólalásában.

— *Földeák és Návay család*. Föl-deák község képviselőtestülete néhány hónappal ezelőtt a bel-ügyi minisztérium utján azt kérel mezte a kabinetirodától, hogy a község címerében és pecsétjében a *Návay család* címerét használ-hassa. A király teljesítette a köz-ségnek ezt a kívánságát, miről ma értesítette a kabinet iroda *Csanádvármegye* alispáni hiva-talát.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a m. t. vásárlóközönséget értesíteni, miszerint 15 év óta fenálló

kézmű-és nőidivatáru üzletemet

a zöldségpiacon levő, újonnan berendezett helyiségembe helyeztem át. Amidőn a m. t. vevőkörömnek cégem iránt tanusított eddigi nagyrabecsült bizalmáért köszönetet mondok, kérem ezen bizalmat részemre továbbra is fentartani. Minden igyekezetem ezután is oda fog irányulni, hogy szükségletüket szigorúan szabott áraink mellett a legelőnyösebben szerezhessek be. Üzletem vezetésében úgy, mint eddig is, főtörekvésem oda fog irányulni, hogy mindenben a legjobbat és legújabbat nyújtsam. Különösen figyelmébe ajánlom m. t. vevőimnek újonnan bevezetett menyasszonyi kelengye és kész női fehérnemű raktáramat, továbbá perzsa szőnyegeimet, amely cikkeknél előnyös összeköttetésem révén a legmagasabb igényeket is kielégíthetem. — Tisztelettel:

Neumann Zsigmond.

Telefon-szám: 80

A tanács megrá- galmazása.

Bonyodalom egy indítvány körül.

Megirtuk már, hogy Szakács Gábor és 52 társa indítványt adtak be a városhoz, melyvel azt célozzák, hogy a püspöki kasznárlak bérlőivel kötött szerződések bontassanak fel, mert azokat a tanács nyilvános árlejtés kizárásával bár egy évre és akként kötötte, hogy a bérlők kötelesek az esetben, ha a város épít, egy hónap leforgása alatt kiköltözni.

A városi tanács mai ülésében foglalkozott Szakács Gábor és társai beadványával, hogy azt a hétfőn tartandó renokivüli közgyűlésre előkészítse.

A szerződések felbontását illetőleg azt javasolja a tanács a közgyűlésnek, hogy azok ne bontassanak fel, mert minden szerződés érvényben volt és csak azért hosszabbították meg, hogy a város addig is, míg megkezdí az építést, a jövedelemtől el ne essék.

A Szakács Gáborék beadványának van egy másik része is, mely következőleg szól: „A városi tanács a kasznárlak helyiségeinek bére adásánál felületesen, hanyagul járt el és a képviselőtestületet tévedésbe ejtette.”

Ezen az alapon kéri az egész tanácsnak fegyelmi vizsgálat alá helyezését.

Mint hogy a tanács a helyiségek bére adása körül semmiféle hibát nem követett el, így tekintélyében mélyen megsértve érzi magát és az indítvány fenti kitételei rágal-mazást foglalnak magukban, azért a hétfői közgyűlésen előterjesztést tesz, hogy Szakács Gábor és 52 társa ellen a rágalmazási per megindíttassék, ilyen formán valószínűleg Szakács Gábor fegvere, melyet egy zugirásztól kért kölcsön, vissza fel fog elszülni és a fegyelmi vizsgálat helyett rágalmazási per épül fel, melynek ő és társai lesznek vádlottjai.

A villamvilágítás hátrányai.

A fák vandali pusztítása ellen.

Ha valaki vissza idézi emlékébe Makóvárosának azt a képét, mikor még villamvilágítása nem volt, az bizonyára emlékezni fog arra, hogy Makóvárosa úgy nézett ki, mint egy erdőbe épített háztömeg. Különösen akkor tűnt fel ilyennek Makóvárosa, ha feléje máshonnan kocsin vagy vasuton közeledett az ember.

Mikor a villamvilágítást bevezették, a szép és árnyat adó fáknek a legnagyobb részét kiirtották, jó lehet a villamvilágítást úgy is be lehetett volna vezetni, hogy a legtöbb fát megkímélték volna.

Ezen azonban túl vagyunk és rajta segíteni úgy sem lehet, valamint nem segítettek azon a villamvilágítás bevezetése alkalmával ütetett gömbakácok sem, melyek bizony a mi talajunkon alig fejlődnek.

A fák pusztítása azonban, mint azt mindenki tudja, a villamvilágítás bevezetésével korántsem ért véget, mert most is hol ebben, hol amabbán az utcában csonkították le

vandali módra a villamvilágítás miatt a fákat.

E miatt a vandali pusztítás miatt tömegesen adtak be a város polgárai panaszt a tanácshoz a fák ok nélküli pusztításának gátát vendő.

A városi tanács mai ülésében foglalkozott a polgárok panaszával és a panaszokat minden tekintetben indokoltak találta, azért átiratban ellátotta a villamvilágítási részvénytársaságot a fák indokoltan pusztításától.

Mint hogy továbbá a villamvilágítási társaság a fák pusztítása által kárt is okozott egyeseknek, a tanács ugyancsak mai üléséből kifolyólag egy bizottságot küldött ki a fák lecsontatása által okozott károk felbecslésére és ennek alapján a károk megtérítését a villamvilágítási társaságtól követelik.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Napár. Aug. 30. Péntek. Római kat. Lilián Róza + Ger. kath. Auguszt. 17. Miron pap. Napkél 5 óra 16 perccor, nyugszik 6 óra 44 perccor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változóköny, szeles idő várható, hőmérséklettel és elvélve csapadékkal. Sörgönyprognózis: Változóköny, szeles, hűvösebb Délről nérséket: 18.9 Celsius.

— **Justh Gyula beteg.** Justh Gyula napok óta beteg fekszik tornyai birtokán. Régi cukor-baja ismét kiújult. Ertésülésünk szerint ma telefonon Tornyára hívták dr. Diabella Géza egyetemi magántanárt, a ki ma délután le is utazott Justh Gyulához. Justh Gyula betegsége miatt nem vesz részt a hőmező-vásárhelyi népgyűlésen, a miről már értesítette is a pártvezetőséget. A hőmező-vásárhelyi független ségi párt viszont elhatározta, hogy a népgyűlést vasárnapról elhalasztja arra az időre, a mikor Justh Gyula jobban lesz és megjelenhetik közöttük.

— **Közgyűlés a városnál.** Makóváros képviselőtestülete folyó évi szeptember hó második napján hétfőn délelőtt 9 órakor a székepület nagytermében Gera Sámuel városi főjegyző elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Szakács Gábor és társai képviselői indítványa a kasznárlak bérlői szerződésének felbontása s a tanács tiszjai ellen fegyelmi vizsgálat elrendelése s állásukból való fel-függesztése tárgyában.

2. Makói hagyma zöldség kertészeti és gazdasági terménykereskedelmi részvénytársaság kérelme helyiségei egy része albérlőbe adásának megengedése tárgyában.

— **Iskolai értesítés.** Az állami főgimnáziumban a folyó évi javító- és pótló vizsgálatok szeptember 14-én, a beiratások szeptember 16, 17-én és 18-án lesznek. Az előadások 19-én kezdődnek. A beiratkozás részletes feltételeit a napokban közöljük.

— **Megjötték az új katonai iverk.** A múlt évben teljesítették nálunk a törvény által elrendelt új kataszteri becsléseket. Ennek alapján most érkeztek meg a város-hoz az új birtok — és telek-könyvi iverk, melyek 30 napon át a városi székepület nagy termében megtekinthetők és ellene ez idő alatt felelősséggel lehet élni.

— **Birtokváltások.** Soós Ferencné Araosi Idil megvette Török Juliánna Kis Istvánné ardcisi szőlőföldjét 1200 koronáért. Fodor János bírői árverésen megvette Lenkei Imréné Somogyi Erzsébet Aradi utcai házát 4305 koronáért. Márton Sándor megvette Cseh András s neje Péli Mária kelemenhídi házát 1650 koronáért. Vigh Lajosné Mucsik Juliánna megvette Bán Sándorné Fazekas Mária honvédi házát 500 koronáért. Pap István s neje Habi Viktória megvette Czene István cz. bécsi házát 1320 koronáért. Mészáros István s társai megvették Vas Imréné Szénási Eszter ujszentlőrinci szőlőföldjét 1452 koronáért. Bálint Sándor s neje Budai Eszter megvette Bálint József nagyjangeri szőlőföldjét 1460 koronáért.

— **Meghalt az első magyar ügyvéd.** Farkas Sándor Magyarország első köz- és váltóügyvédje, aki 1843-ban nyitotta meg ügyvédi irodáját Budapesten a Wurmudvarban tegnap kilencvenegy éves korában Aradon meghalt. Az elhunyt ügyvédet, aki a szabadságharcot is végigküzdötte, előkelő rokonság gyászolja.

— **Az önkéntesek egyetemi beiratkozása.** A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben az egyetemi és műegyetemi hallgatóknak az egy évi szolgálatauk ideje alatt adandó kedvezményeket rendezi. A miniszter többek között elrendelte, hogy azoknak a beiktatott egyetemi hallgatóknak, akik önkéntesi szolgálat teljesítése miatt megszüntették egyetemi tanulmányaikat, az önkéntesi szolgálataikat követő fél év elején nem kell újból beiratkozni. Akik az egyévi önkéntesi szolgálataikat főiskolai tanulmányaik megkezdése előtt akarják teljesíteni, beiktatásukat kérhetik anélkül, hogy be is kellene iratkozniok. Embe beiktatás hatálya kiterjed a katonai szolgálat két felévére. Azok az önkéntesek, akik a katonai szolgálataikat az egyetem székhelyétől távol levő városban k nyitelenek teljesíteni, kivételesen előzetes beiratkozásukat személyes jelentkezés helyett posta útján is kérhetik.

— **Lövizsgálat.** Mint hogy Makó város belterületén a jövő héten a közös haasereg és honvédség lovassági osztályai szállásoltatnak el, emel-fogva a város belterületén e hó 31-én délelőtt 8—12 és délután 2—6 óra között a Buza-féle vendéglő előtti téren lövzsgálat lesz. A meg nem jelenők 200 koronáig terjedő pénz-büntetéssel sújtatnak.

Három betörés egy éjjel.

Romlik városunk közbiztonsága.

Dacára annak, hogy nálunk szaporították a rendőrlégnység létszámát, nem mondhatjuk azt, hogy ez által csak egy hajszálnyival is javult volna városunk köz- vagy életbiztonsága. Sőt ellenkezőleg. Egyformán szomoruan tapasztaljuk egy a közbiztonságnak, mint a vagyonbiztonságnak a romlását.

Az éjjel is három helyen törték be városunkban és pedig a főtéren, hol állandóan van rendőrőrszem nem is egy, hanem több.

Az egyik betörés az „Abbázia”-kávéházban történt, hol hajnal tájban, természetesen az üzlet bezárása után, eddig még ismeretlen tettes betörte a kávéháznak udvar felőli ajtaját és behatolt a kávéházba, hol azonban minden be volt zárva, így kívülről semmiféle elvinni valót nem talált.

Talált azonban a furfangos be-

törő a kávéházban egy kulcsot, melyvel kinyitotta a kávéházból nyíló mellék helyiség ajtaját. Itt már volt a tolvajnak foga alá való különféle ital. A tolvaj azonban a cognac-nak nyújtott előnyt, mert ezekből elvitt 6 üveggel.

A tulajdonos csak reggel jött rá a betörésre, mikor a kulcsot a kávéház mellék helyiségének ajtajában találta. Nyomban jelentést tett az esetről a rendőrségnél. A rendőrség a kevésbbé óvatos betörő által egy poros cognacos üvegen felejtett ujjlenyomat alapján megindította a tettes kézrekerítése érdekében a nyomozást.

A másik betörés, illetve lopási eset a Koronában történt. Itt ugyan már a tettes is ismeretes. A tettes itt Szücs István kocsis, ki felhőrté Kirling Gábor kocsis társának belakolt ládáját és onnan 15 korona készpénzt loptott el.

Kirling gyanuja mindjárt Szücs Istvánra esett és feljelentette, ki a vallatás alatt törredelmesen bevallotta tettét és ellene lopás bűntette miatt megindult az eljárás.

A harmadik betörés ugyancsak az éjjel történt. Kristó Pálné Sirkert utcai lakos házába az ablak betörése után behatolt a tulajdonosnak Fejes Lidia nevű 15 éves leánya és a szekrény felfeszítése után 63 korona 40 fillért ellopott és azzal meglépett.

A tolvaj leányt Kristó Pálné feljelentése alapján most nyomozza a rendőrség.

Nyilt-tér.*)

*) E rovat alatt közöltöktől nem vállal felelősséget a szerk.

Nagy Antal ügyvezető dolgai.

Nagy Antal ellenem 1912. év augusztus hó 27-én tényleirást vett fel azon a címen, hogy én a Csókási-tanyán juhót vettem volna. Én nyilatkozatomban kijelentem, hogy én csak a jövedéki vizsgálat alkalmával fogok nyilatkozni, azonban tudomásomra jutott, hogy ön Nagy Antal ur azon juh-elárusítót, kitől én a husnak 1 korona 20 fillérért vettem kilóját, arra kapacitálta, illetve kényszerítette, hogy mondja ő azt jegyzőkönyvbe, hogy én egy egész bárányt vettem és állitasson ki passzust róla, ami meg is történt, de nem a fél részéről, hanem magától a hivataltól, még pedig Nagy Antal utasítására, Görbe ügynevezett borbiztosa által.

Kérdem most, hogy milyen címen vette fel Nagy Antal a tényleirást ellenem, aki egy juh-elárusítótól veszem a húst és azt saját részemre vagy személyzetem által fogyasztatom el, mert nem áll az az állítása ügyvezetőnek, hogy én közfogyasztásra szántam a húst, mert hisz' annyi húst vettem Makón a kereskedőtől, hogy ha kijött volna az ügyvezető ur, tíz porciót is ehetett volna.

Kérdem azonban azt, hogy miért nem vette fel az eladó ellen a tényleirást, aki talán jogtalanul adta el a húst. Persze, annak az apja városi képviselő, az ellen nem lehet tényleirást felvenni, mert baj lenne köpecen.

Ügyvezető ur, ha ön engem valamivel mag akar fogni, legyen szives jöjjön el hozzám és kérdezze

meg tölem, hogy hogy kell engem megfogni, vagy jöjjön és kérdezzen meg, hogy kell tényleirást felvenni, majd én megtanítom, mert hiszen a tényleirásainak nagyobb része irattárba helyeződik, azonban önk azzal nem törődnek, az a fő, hogy a felek zaklatásnak legyenek kitéve.

Megjegyzem, hogy nem akarok itten részletekbe bocsátkozni, mert hisz volna az ilyenekből nálam egy egész raktár, de majd lesz alkalom az is leírni. Ezt a sorokat is csak azért írom, hogy azok, akiknek ön és társai mesélik a dolgot, győződjenek meg róla, hogy nem ijedek meg az ön tényleirásaitól, sőt gyerekjátéknak tartom az egész működését. Mindazon által figyelmeztetem, hogy a tényleirást felvőnek csak a való igazságot kell felvennie, mert hisz' azért tényleirás és nem kapacitálni a kihallgatott feleket.

Különbben is feljelentéseket megteitem és majd ottan megtudjuk, hogy mi címen váltotta Görbe, mint hivatalnok, a passust és mint tanuk kik irtak alá? Úgyvezető ur, ha valakin ütnek, vissza kell ütni, ha tud és ha valakinek viskét, azt meg is kell vakarni. Egyelőre ennyit!

Érdeki József.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (144)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

VI.

Miután megállott a veyrieri és menthoni állomáson, elhaladt a Roc-de-Chère alatt s könnyű kanyarulatot írva le, belépett a talloresi öbölbe.

Simonne a tournette még érintetlen hava alatt a Toron rügyező fán legeltette a szemét.

A Jean képe merült fel minden pontján ennek a tavaszi vidéknek.

A mint a hegyszakadékok galagonyái, a már zöldelő füzeket, a virágzó cseresznyefákat látta, szétválaszthatatlanabban egyesítve érezte magát barátjával, kitől elakarták választani s egyszerre lényé felháborodott a lemondás gondolatára.

Miután izelte a viszonzott szerelem végtelen örömet, visszaesni az elszigeteltség, mint valami hó-sivatagba, erejét meghaladó áldozatnak tűnt fel előtte.

Az imádságnak, a vallásos élet ájtatoskodásának, melyeket a papi mint hatalmas segédeszközöket ajánlott neki, nem ismerte-e már határtalanságát az ő helyzetében?

Nem tudta-e tapasztalatból, hogy ezek az ájtatos orvoságok csak úgy használnak, hogy beléjük leheli egész lelkét, pedig hát a lelke meg a szive közelből úgy mint

távolból, legyőzhetlenül ahhoz maradt csatolva, a kit elhagyni kényserítették.

A hajó elindult, elhaladt Duingt és Bredannaz előtt és a bout-de-laci Állomáson Simonne a teljes naptényben a favergesi omnibusz sárga oldalát pillantotta meg.

Folyt. köv)

Gépiró

délutáni foglalkozást keres.

Cim a kiadóban.

Lapunk nyomdájában

egy tanulóleány

fizetéssel felvétetik.

HARMONIKÁT
vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában
Budapest, József-körút 15. sz.

Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Két soros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól fejlebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Aki eredeti **KÖBANYAI** gyári töltésű jó és tiszta sört óhajt inni, forduljon Iritz Sámuel céghez!

Allítsa meg

a rikkanosot és kérjen tőle egy **Makói Független Ujság**-ot megtalálja benne, amire szüksége van.

Földeladás. A Rákosi utfélen, a város közelében levő Gera József örökösei tulajdonát képező **négy kishold föld** tanyaépülettel együtt szabadkézből, örökáron eladó. Értekezhetni lehet: **Gera István örökösökkel**, a földéaki határban, 173. tanyaszám alatt, 708 vagy a makói piacon.

Iritz Sámuel özv. cég

ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges **TELJES TISZTA** szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.- K.
Valódi törköly	2.40 „
5 éves kajszin barack	3.- „
8 „ „ „	4.- „
10 „ „ „	5.- „
5 „ borpálinka	3.- „

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Mütrágya.

Az őszi idényre már berendezkedtem mindenféle **mütrgyafélével**

Megrendeléseket lehet eszközölni - eredeti gyári áron - vásárnaponként, Vásárhelyi-utca 15. sz. a. Egy hónapon belüli megrendelőimnek még 20 fillérrel olcsóbb árat számíthatok. - A gazdaközönség b. pártfogását kéri:

661 **Diós Imre.**

Ház- és földeladás.

A Páva utcai 2985. számú ház, a rákosi utfélen Patkós Ferenc szomszédságában egy jarandó, a Mikócsa oldalon Patkós Sándor szomszédságában egy jarandó, a kákási oldalon Nagy Sámuel szomszédságában egy jarandó, végül a pücskői hegyben: félnapos pusztaföld, szabadkézből eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Rácz Sándor örökösöknek megbízásából,

Rácz Sámuellel Szunyog-u 24. sz. 665

Eladó vagy kiadó föld.

A földéaki **15 hold** szántóföld rétben a rajta lévő tanyaépületekkel, szőlőskerttel, sűrűgösen örökáron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó, vagy esetleg több évre hasznóbérbe kiadó. Értekezhetni lehet Forrai Sándor 721 tulajdonossal a helyszínen.

Szálloda és vendéglő eladás vagy bérbeadás

Megyei székhelyen, a vasúti állomás mellett egy modern berendezésű és igen élénk forgalmu

szálloda és vendéglő összes berendezésével együtt, kedvező fizetési feltételek mellett örökáron eladó vagy esetleg hosszabb időre hasznóbérbe kiadó. Értekezhetni lehet Szegeden, Valéria-tér 14. szám alatt.

Földeladás.

A Vásárhelyi-ut mellett a makói ugarban az **husz kislánc** utász háznál föld tanyaépületekkel együtt örökáron eladó. --- Értekezhetni lehet: **Galamb Pállal** a helyszínen. Ugar, 724 41. szám alatt.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserü

házi-szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle - még régi gyomorbajt is. Erősít, élét. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálalratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges

borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Kiadó ház. Toldy-utca 12 ujsz alatti ház, mely áll 2 padolt szoba, konyha, kamra és több melléképületből, november 1-re

k i a d ó.

Értekezhetni lehet Tulipán-utca 17 sz.

Kiadó föld.

Csókáson, Szepesi János szomszédságában levő **2 fertály föld** a rajta lévő gazdasági épületekkel együtt gabonatermés alá több évre hasznóbérbe kiadó. Értekezhetni lehet a helyszínen Széll Imrével, 722 534. tanyaszám alatt.

ÉRTESITEM

mentes pálinkák, valamint

a tisztelt **KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS** és **ITALMÉRŐ** urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szesz-

rumok és tea-rumok és mindenféle

liquörök legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.
cégnél **M A K Ó.**

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt mlyő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1'50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20 „
Hímzések métere	15, 20, 30 „
Női keztyűk párja	30 „
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80 „
Angol mosó zefírek	70, 80, 90 „
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tuat vászonsebkendő, melynek ára 5 korona volt, tuatja 2'30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.	

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüster felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster „	I. 15. — „	Háló kabátok	1.80 „
Delén bluzok	3. — „	Női nadrágok	1. — „
Hímzett „	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke „	5. — „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák „	1.70 „	Fűző védő	I. 3. — „
Paplan lepedők	5. — „		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schiffon és Lüster alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főlülmulhatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít az arcról mindennemű pattanást, bőrrakát, szepőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó viz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a hajat mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Tubarózsa-krém és kenőcs

az arcról kiütést, szepőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színt. — Salófor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill.

Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN ugy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül: **JENEI SZÉKELY LAJOS** gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerésztárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.) Raktáron nem levő dolgokat meghoztatok!

Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

ÚJ ÜZLET! MEGNYILT ÚJ ÜZLET!

a Paskesz Testvérek könyv-, papír-, zenemű- és írószerkereskedése Makón, (Főter) a Makói Takarékpénztár épületében.

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy egy, a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

könyv, papír, zenemű és írószerkereskedést nyitottunk, hol e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be.

A midőn a m. t. vevőközönség pártfogását kérjük, nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy főtörekvésünk oda fog irányulni, hogy a legújabb áruinkkal, de főleg olcsó áraink révén n. b. meglegedésüket minden tekintetben kiérdemeljük.

Egyben felhívjuk az iskolába járó gyermekek m. t. szüleit a közeli iskolai idényre bevezetett olcsó árainkra, u. m.:

iskola táskák, könyvszijak, hegedű hurok és az összes iskolaszerekre.

Az összes bel- és külföldi napi és heti lapok, folyóiratok előfizetési helye.

Használt üvegfal Lapkihordó-fiuk

kerestetik megvételre. Cim a kiadóhivatalban. felvételnek a kiadóhivatalban.

Király Lajos áruházában

a következő nyári árak a szezon előrehaladottsága miatt leszállított árban vásárolhatók:

Lüster kabátok II koronától.	Schiffon	70
Mosó bluzok	Jó mosó pongyola	7—
Szövet bluzok	Aljak	5—
Hímzett batiszt	Selyem alsók	8—
Csipke	Schiffon	2-80
Hímzett fűzővédő		

Női ingek, háló kabátok, nadrágok, igen olcsón. Leány lüster ruhák! Szabott ár!